

**PRIJEDLOG PRORAČUNA GRADA OPATIJE ZA 2023. GODINU
I PROJEKCIJE ZA 2024. i 2025. GODINU**

Sadržaj

	str.
1. Proračun Grada Opatije za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu	4
1.1. Prikaz Proračuna za period 2021.-2025. godine	5
2. Obrazloženje Proračuna Grada Opatije za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu	6
2.1. Uvod	6
2.2. Prijedlog Proračuna za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu	7
2.3. Raspodjela sredstva Proračuna po programima za 2023. godinu	8
2.4. Prihodi i primici	10
2.4.1. Prihodi poslovanja	11
2.4.2. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	14
2.4.3. Primici od financijske imovine i zaduživanja	15
2.4.4. Prihodi proračunskih korisnika	15
2.5. Raspoloživa sredstva iz prethodnih godina	16
2.6. Rashodi i izdaci	17
2.6.1. Rashodi poslovanja	18
2.6.2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	21
2.6.3. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	23
2.6.4. Rashodi i izdaci po razdjelima i programima	23
3. Zaključak	24

1. PRORAČUN GRADA OPATIJE ZA 2023. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2024. I 2025. GODINU

Proračun se sastoji iz **općeg i posebnog dijela** kako je propisano člankom 28. Zakona.

Opći dio Proračuna čini Račun prihoda i rashoda, Račun financiranja te Raspoloživa sredstva iz prethodnih godina.

Posebni dio Proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka proračuna i proračunskih korisnika iskazanim po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Sukladno članku 4. stavak 42. Zakona Proračun sadrži plan za 2023.g. i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine (2023. godinu i 2024. godinu). U Općem i posebnom dijelu Proračuna nisu prikazani podaci za prethodne dvije godine (izvršenje 2021. godine i zadnji plan za 2022. godinu), kao što je bilo prikazano prilikom donošenja Proračuna u prethodnim godinama iz razloga što je Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu gradske uprave Grada Opatije („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 22/22) uspostavljena reorganizacija gradskih odjela. Ovo je rezultiralo značajnim promjenama po Razdjelima i programima Proračuna te stoga usporedba na razini vremenskog okvira od pet godina (2021.-2025. godina) nije moguća. Iako u Proračunu nisu prikazani podaci za 2021. godinu i 2022. godinu, u obrazloženju Općeg dijela Proračuna dan je pregled podataka o prihodima, primicima, rashodima i izdacima Proračuna za cijeli vremenski okvir od pet godina radi bolje usporedivosti.

Metodološku promjenu kod planiranja Proračuna za iduću godinu predstavlja valuta planiranja. Naime, Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 57/22) propisano je da se proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura pripremaju za razdoblja nakon dana uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, sastavljaju, donose i objavljuju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u euru. U obrazloženju Općeg dijela Proračuna su u pojedinim tablicama prikazani i kunski iznosi kod podataka koji se odnose na 2021. godinu i 2022. godinu radi veće transparentnosti.

A) RAČUN PRIHODA I RASHODA – u EUR

PLAN PRORAČUNA			
	2023.	2024.	2025.
PRIHODI POSLOVANJA	24.163.867	27.412.653	26.781.442
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	3.318.070	3.007.999	1.776.289
RASHODI POSLOVANJA	21.749.932	20.922.668	20.980.946
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	7.579.904	13.232.524	9.245.068
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-1.847.899	-3.734.540	-1.668.283

B) RAČUN FINANCIRANJA- u EUR

PLAN PRORAČUNA			
	2023.	2024.	2025.
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	1.393.589	4.207.313	2.455.372

IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	388.480	472.773	787.089
NETO ZADUŽIVANJE / FINANCIRANJE	1.005.109	3.734.540	1.668.283

C) RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA – u EUR

PLAN PRORAČUNA			
	2023.	2024.	2025.
RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	842.790	0	0

VIŠAK/MANJAK + NETO FINANCIRANJE+ RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	0	0	0
---	---	---	---

UKUPAN PRORAČUN	29.718.316	34.627.965	31.013.103
-----------------	------------	------------	------------

1.1. Prikaz Proračuna za period 2021.-2025. godine

	2021. - IZVRŠENJE		2022.- temeljem II izmjena Proračuna		2023 - PRORAČUN	2024 - PROJEKCIJA	2025 - PROJEKCIJA	index 2023/2022	index 2024/2023	index 2025/2024
	HRK	EUR	HRK	EUR	EUR	EUR	EUR			
A) RAČUN PRIHODA I RASHODA										
PRIHODI POSLOVANJA	142.655.805	18.933.679	175.960.386	23.353.957	24.163.867	27.412.653	26.781.442	103,5	113,4	97,7
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	21.761.292	2.888.220	10.000.000	1.327.228	3.318.070	3.007.999	1.776.289	250,0	90,7	59,1
RASHODI POSLOVANJA	135.303.363	17.957.842	156.333.346	20.749.001	21.749.932	20.922.668	20.980.946	104,8	96,2	100,3
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	14.389.723	1.909.844	62.915.376	8.350.305	7.579.904	13.232.524	9.245.068	90,8	174,6	69,9
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	14.724.011	1.954.212	-33.288.336	-4.418.121	-1.847.899	-3.734.540	-1.668.283			
B) RAČUN FINANCIRANJA										
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	0	0	13.000.000	1.725.397	1.393.589	4.207.313	2.455.372	80,8	301,9	58,4
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	2.899.310	384.805	3.016.000	400.292	388.480	472.773	787.089	97,0	121,7	166,5
NETO ZADUŽIVANJE / FINANCIRANJE	-2.899.310	-384.805	9.984.000	1.325.105	1.005.109	3.734.540	1.668.283			
RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	17.479.635	2.319.946	23.304.336	3.093.017	842.790	0	0			
VIŠAK/MANJAK + NETO FINANCIRANJE+ RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	29.304.336	3.889.354	0	0	0	0	0			
UKUPAN PRORAČUN	Uk.prihodi i primici 181.896.732 Uk. rashodi i izdaci 152.592.396	Uk.prihodi i primici 181.896.732 Uk. rashodi i izdaci 152.592.396	222.264.722	29.499.598	29.718.316	34.627.965	31.013.103	100,7	116,5	89,6

2. OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA GRADA OPATIJE ZA 2023. GODINU I PROJEKCIJE PLANA ZA 2024. I 2025. GODINU

2.1. Uvod

Glavne odrednice prijedloga Proračuna i Projekcije usklađene su sa strateškim ciljevima Grada Opatije definiranim Planom razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022-2027.g. Ovim Planom definirani su sljedeći prioriteti razvoja: pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama, djeca i mladi u fokusu, zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa, obrazovani stanovnici s kompetencijama i vještinama za poslove budućnosti, ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvaliteta života za sve građane.

Prijedlogom Proračuna i projekcijama planirana je realizacija većeg broja kapitalnih projekata, daljnja ulaganja u izgradnju komunalne i društvene infrastrukture, podrška razvoju poduzetništva te provedba programa javnih potreba u društvenim djelatnostima. **Prioritet je zadržati financiranje svih oblika i mjera pomoći građanima** (pomoći umirovljenicima, poticanje nataliteta, nabavka udžbenika, stipendije), uz napomenu da se novom Odlukom o socijalnoj skrbi o kojoj bi se trebalo odlučivati na idućoj sjednici Gradskog vijeća proširuju socijalne mjere, uvode novi oblici pomoći, povećavaju cenzusi temeljem čega može se očekivati da će se broj korisnika socijalnog programa povećati. Predloženom Odlukom Grad Opatija bi postao jedinica lokalne samouprave s najvišim cenzusima za ostvarivanje prava iz socijalnog programa u regiji. Proračunom su osigurana sredstva za provedbu programa usmjerenih mladima (provedba Lokalnog programa za mlade, pomoć za rješavanje stambenog pitanja mladih). Isto tako nastaviti će se podupirati događanja i manifestacije koja će dovesti do povećanja broja gostiju i posjetitelja, ali i doprinijeti daljnjem razvoju destinacije i pri čemu prioritete u financiranju zadržavaju manifestacije od posebnog interesa za Grad.

Također se nastavlja s potporama gospodarstvu kroz razne oblike poticaja razvoja poduzetništva. Novina koja je uvedena 2022.g. je Program potpora u poljoprivredi s kojim nastavljamo i u idućim godinama. Osim toga, planiran je nastavak rada Hubbazie (Start up inkubatora za kreativni turizam) koji je smješten u Vili Antonio i postaje važan segment razvoja poduzetništva u Gradu, ali istovremeno i centar okupljanja i razmjena ideja za mlade.

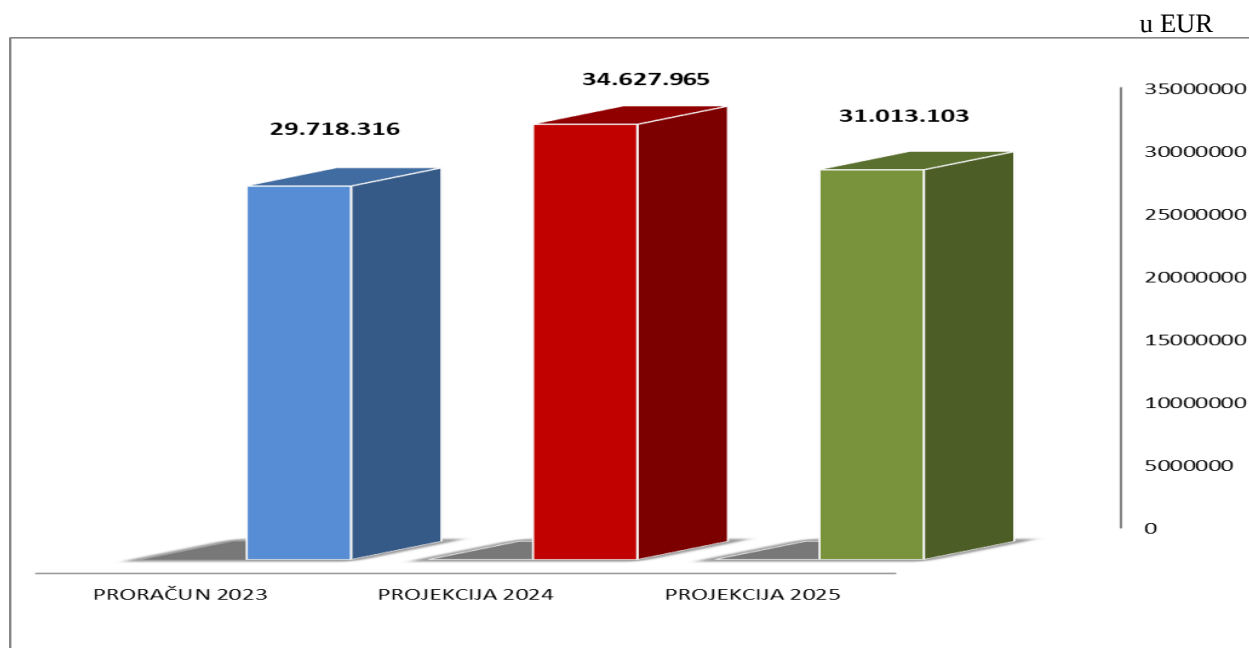
Prijedlogom Proračuna i projekcijama planiran je **veći broj kapitalnih investicija bitnih za daljnji razvoj Grada**, kao što su izgradnja vatrogasnog doma, nadogradnja zgrade osnovne škole, uređenje dječjeg vrtića u Poljanama, uređenje centra Veprinca, izgradnja bočarije Poljane, pomoćnog nogometnog igrališta u Veprincu, rekonstrukcija opatijskog nogometnog igrališta, nastavak uređenja Interpretacijskog centra MO-HO i Vile Angiolina. Za projekt izgradnje bazena osiguravamo sredstva TD Opatija 21 za izradu projektne dokumentacije budući da će ova tvrtka biti nositelj investicije. Za dio tih investicija planirano je financiranje iz bespovratnih sredstava EU i nacionalnih fondova.

Također, planiran je **nastavak ulaganja u komunalnu infrastrukturu** (izgradnja novih te sanacija i uređenje postojećih prometnica, uređenje obalne šetnice i javnih plaža, uređenje sportskih i dječjih igrališta). Kao značajniju investiciju izdvojili bismo početak izgradnje dijela treće ceste Kuk- Kosićevo.

Također je bitno istaknuti da su kao i prošle godine, u Proračunu Grada **u cijelosti uključeni financijski planovi Proračunskih korisnika Grada Opatije** (Dječji vrtić, OŠ R.K.Jeretov, Gradska knjižnica, JVP Opatija, Festival Opatija i mjesni odbori) odnosno u Proračunu su prikazani vlastiti prihodi proračunskih korisnika te rashodi proračunskih korisnika koji se financiraju iz tih prihoda. Prijedlog Proračuna za 2023. usuglašen je sa prijedlozima financijskih planova proračunskih korisnika.

Proračunom i projekcijom **nisu planirana povećanja javnih davanja u nadležnosti Grada** (gradski porezi, komunalna naknada, komunalni doprinos, spomenička renta), a ostali prihodi planirani su na osnovi važećih zakonskih propisa koji reguliraju visinu i raspodjelu zajedničkih prihoda proračuna (porez na dohodak i koncesije).

2.2. Prijedlog Proračuna za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu

Uzimajući u obzir ukupno planiranu visinu **Proračuna za 2023. godinu (29.718.316 EUR)**, isti je u odnosu na Proračun 2022.g. (29.499.598 EUR/ 222.264.722 HRK) nominalno neznatno viši za +0,7%, odnosno za +218.718 EUR. Najveće povećanje odnosi se na prihode od prodaje nefinancijske imovine (+1 milijun 990 tisuća EUR), odnosno planirana prodaja je na razini inicijalnog planiranog iznosa u 2022.g. (iznos je značajno smanjen u dvjema izmjenama Proračuna za 2022.g.). Također planirano je povećanje prihoda od pomoći (+1 milijun 530 tisuća EUR), što se većim dijelom odnosi na pomoći iz EU i nacionalnih fondova (u planu je prijava nekoliko projekata na natječaje fondova). Istovremeno planirano je smanjenje određenih vrsta prihoda. Najveće smanjenje je s osnova prenesenog viška prihoda iz prethodne godine (u Proračunu 2022.g. isti su iznosili 3 milijuna 93 tisuće EUR, dok u Proračunu 2023. iznosi 843 tisuće EUR). Pored toga smanjeni su primici od zaduživanja odnosno kredita (-332 tisuće EUR). Planirano je smanjenje prihoda od poreza na promet nekretnina (-929 tisuća EUR), budući da su u Proračunu 2022.g. ovi prihodi značajni iznad prosječne realizacije u zadnjih nekoliko godina, te smo stoga oprezno planirali ove prihode u 2023.g. Također, planirano je i smanjenje prihoda od komunalnog doprinosa (-881 tisuća EUR).

Projekcija za 2024. i 2025. godinu planira se u okvirima raspoloživih prihoda sa financiranjem onih programa, aktivnosti i projekata koji su značajni za Grad. Budući se Proračun donosi za trogodišnje razdoblje, neki od Projekcijom planiranih kapitalnih projekata koji su dio ciljeva i prioriteta Grada, nije planiran u ukupnoj vrijednosti unutar iste proračunske godine već u skladu sa očekivanim početkom i trajanjem radova kroz dvije ili više proračunskih godina.

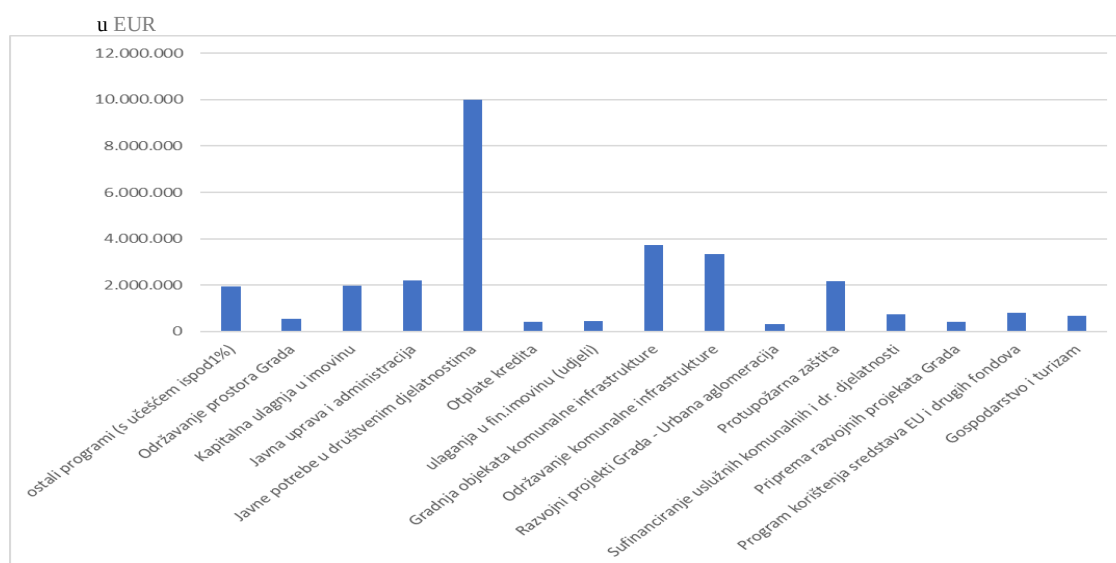
Treba istaknuti da se Proračunom 2023.g. i projekcijom 2024.g. i 2025.g. ulaganja u dugotrajnu imovinu u bitnom planiraju financirati iz **kredita** (izgradnja vatrogasnog doma u visini 15% ukupne investicije, nadogradnja osnovne škole u visini 40% ukupne investicije, izgradnja dijela 3. ceste u 2023.g. u visini 70% investicije, rekonstrukcija nogometnog igrališta u cijelosti iz kredita), djelomično iz **sredstava EU i nacionalnih fondova** (izgradnja vatrogasnog doma, nadogradnja škole, uređenje centra Veprinca, nastavak uređenja Vile Angiolina, nastavak uređenja MO-HO centra, dječje igralište Pobri, uređenje dječjeg vrtića u Poljanama), iz prihoda od prodaje imovine, prihoda od sufinanciranja investitora (izgradnja cesta) te iz prihoda od komunalnog doprinosa i komunalne naknade. Što se kreditnog zaduženja tiče valja naglasiti da bi se planirani krediti počeli otplaćivati nakon završetaka planiranih investicija. Međutim, potrebno je također napomenuti da se radi o projekciji na postojećim spoznajama

tako da je moguće da za iste namjene u konačnici budu prihvaćeni drugačiji modeli financiranja. S tim u vezi ističemo da je za gradnju vatrogasnog doma planirano da nositelj investicije bude JVP Opatija (sukladno izrađenoj studiji) koja bi se kreditno zadužila, a kredit bi vraćali svi osnivači u svojim omjerima.

U odnosu na prihode od prodaje imovine bitno je naglasiti da se planira prodaja imovine koja nije vezana uz funkcioniranje Grada i zadovoljavanje drugih javnih potreba. Planira se prodaja građevinskih zemljišta koja prostornim planom nisu namijenjena za javnu namjenu.

2.3. Raspodjela sredstva Proračuna po programima za 2023. godinu

Podaci o planiranim sredstvima na razini pojedinih Programa za 2023. godinu prikazani su u nastavku:

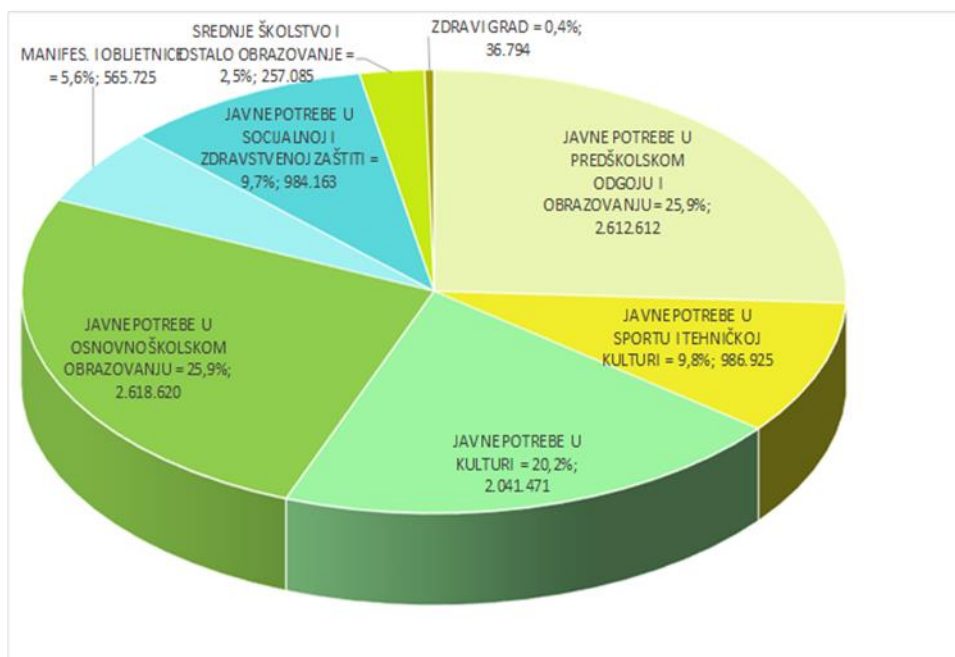

Iz navedenih podataka vidljivo je da **najveći dio Proračuna za 2023. godinu otpada na javne potrebe u društvenim djelatnostima (33,6%)** koje uključuju izdavanja za predškolski odgoj i obrazovanje, osnovnoškolsko, srednje školsko i ostalo obrazovanje, potpore mladima, kulturu, sport, socijalnu i zdravstvenu zaštitu te zdravi grad, a uključuju i sredstva za rad većine proračunskih korisnika (uključujući i rashode za zaposlene u tim ustanovama). Značajan udio u Proračunu otpada i na **gradnju objekata komunalne infrastrukture (12,6%)**. Na **održavanje objekata komunalne infrastrukture otpada 11,3%** Proračuna.

Priprema i provođenje projekata i kapitalnih investicija bitnih za daljnji razvoj Grada planirani su unutar različitih Programa Proračuna, a u zbroju čine **27% Proračuna**.

Slijedom navedenoga, zaključujemo da je Proračun 2023.g. usmjeren na zadržavanje dostignutog standarda i kvalitete života u Gradu Opatiji, zadržavanje postignute razine komunalnog standarda kao i na poticanje razvojne strategije Grada.

Unutar **javnih potreba u društvenim djelatnostima** planirana su sredstva raspoređena kako slijedi:

Kao i kod proračuna za 2022.godinu, prema ovom prijedlogu u 2023.godini najveći dio sredstava planira se utrošiti na Javne potrebe u predškolskom odgoju i obrazovanju i Javne potrebe u osnovnoškolskom obrazovanju te Javne potrebe u kulturi.

Grad Opatija izdvaja značajna sredstva za Javne potrebe u socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti (gotovo 1 milijun EUR u 2023.g.). Novom Odlukom o socijalnoj skrbi predlažu se nove socijalne mjere, novi oblici pomoći i povećanje cenzusa za ostvarivanje prava iz socijalnog programa.

Bitno je naglasiti da su zadržani dostignuti standardi posebice u pravima i oblicima pomoći u okviru socijalne i zdravstvene zaštite, predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolskog obrazovanja, po čemu je Grad Opatija prepoznat i na nacionalnoj razini.

2.4. Prihodi i primici

Prihodi i primici Proračuna prema ekonomskoj klasifikaciji obuhvaćaju prihode poslovanja, prihode od prodaje nefinancijske imovine te primitke od financijske imovine i zaduživanja, a isti su planirani kako slijedi:

PRIHODI I PRIMICI	2021. - IZVRŠENJE		2022.- temeljem II izmjena Proračuna		2023 - PRORAČUN	2024 - PROJEKCIJA	2025 - PROJEKCIJA	index 2023/2022	index 2024/2023	index 2025/2024
	HRK	EUR	HRK	EUR	EUR	EUR	EUR			
PRIHODI POSLOVANJA	142.655.805	18.933.679	175.960.386	23.353.957	24.163.867	27.412.653	26.781.442	103,5	113,4	97,7
Prihodi od poreza	58.914.542	7.819.303	65.610.000	8.707.943	8.493.935	9.188.911	9.487.193	97,5	108,2	103,2
Pomoći iz inozemstva i od subjekata općeg proračuna	22.302.176	2.960.007	30.664.849	4.069.925	5.600.540	7.911.255	6.600.777	137,6	141,3	83,4
Prihodi od imovine	23.602.407	3.132.578	18.561.253	2.463.502	2.272.447	2.439.590	2.312.247	92,2	107,4	94,8
Prihodi od upravnih i administrativnih prostožbi, pristojbi po posebnim propisima i nadnada	31.512.454	4.182.421	53.574.338	7.110.537	7.001.825	7.077.777	7.586.105	98,5	101,1	107,2
Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	5.763.922	765.004	6.893.216	914.887	718.141	718.141	718.141	78,5	100,0	100,0
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	560.304	74.365	656.730	87.163	76.979	76.979	76.979	88,3	100,0	100,0
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	21.761.292	2.888.220	10.000.000	1.327.228	3.318.070	3.007.999	1.776.289	250,0	90,7	59,1
Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	8.377.141	1.111.838	8.794.630	1.167.248	2.518.070	2.207.999	1.076.289	215,7	87,7	48,7
Prihodi od prodaje proizvedene imovine	13.384.151	1.776.382	1.205.370	159.980	800.000	800.000	700.000	500,1	100,0	87,5
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	0	0	13.000.000	1.725.397	1.393.589	4.207.313	2.455.372	80,8	301,9	58,4
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	164.417.097	21.821.899	198.960.386	26.406.581	28.875.526	34.627.965	31.013.103	109,3	119,9	89,6

Ukupni prihodi i primici planiraju se u sljedećim iznosima:

- u 2023.g. 28.875.526 EUR
- u 2024.g. 34.627.965 EUR
- u 2025.g. 31.013.103 EUR

Pretežiti dio prihoda i primitaka Proračuna 2023.g. čine prihodi poslovanja (83,7%). Prihodi od prodaje dugotrajne imovine čine 11,5% prihoda i primitaka u 2023.g., dok primici od zaduživanja čine 4,8% ukupnih prihoda i primitaka, a isti se odnose na zaduženje za kapitalna ulaganja Javne vatrogasne postrojbe Opatija, nadogradnju škole te izgradnju dijela 3. ceste.

Prihodi od poslovanja kreću se u rasponu od 24,2 milijuna EUR (u 2023.g.) do 27,4 milijuna EUR (u 2024.g.). Ovakvo kretanje je najvećim dijelom posljedica različitih iznosa prihoda od pomoći iz sredstava EU (dio investicija planiran iz bespovratnih sredstava EU). Učešće prihoda poslovanja u ukupnim prihodima i primicima kreće se u rasponu od 79% do 86%, ovisno o učešću primitaka od zaduživanja za kapitalne investicije koje se planiraju realizirati u narednom razdoblju. Naime, u želji da se zadrži razina financiranja javnih potreba, raspoloživi prihodi poslovanja ne omogućavaju da se iz istih izvora financiraju i kapitalna ulaganja odnosno rashodi za nabavku dugotrajne imovine.

U odnosu na prihode od prodaje imovine bitno je naglasiti da se planira prodaja imovine koja nije vezana uz funkcioniranje Grada i zadovoljavanje drugih javnih potreba. Planira se prodaja građevinskih zemljišta koja prostornim planom nisu namijenjena za javnu namjenu.

2.4.1. Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja obuhvaćaju slijedeće vrste prihoda:

a) Prihodi od poreza obuhvaćaju poreze koji su isključivi prihod Grada Opatije propisani Odlukom o porezima i to: porez na korištenje javnih površina, porez na kuću za odmor (15 kuna po m² godišnje), porez na nekretnine koji je sukladno posebnom Zakonu isključivi prihod Grada od 01.01.2018.godine. Temeljem Odluke Gradskog vijeća od 12.11.2019., od 01.01.2020. ponovno je uveden porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića u visini od 1,5%. Prihodi obuhvaćaju i zajedničke poreze proračuna Grada i Županije (porez na dohodak 74%). Odlukom Gradskog vijeća od 08.04.2021. ukinut je prirez porezu na dohodak koji je do tada iznosio 7,5%.

b) Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima, u koje se ubrajaju prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa, upravne pristojbe i turistička pristojba, te ostali prihodi po posebnim propisima (doprinos za šume, vodni doprinos, sufinanciranje gradnje od strane privatnih investitora, sufinanciranja cijene vrtića, marende i produženog boravka u OŠ od strane roditelja).

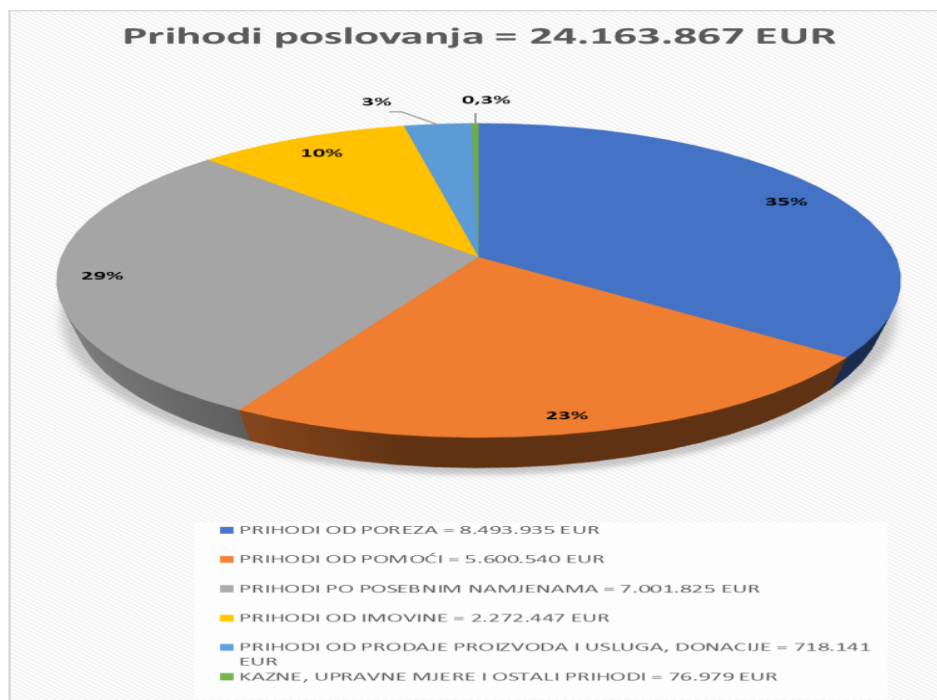
c) Prihodi od imovine čine prihodi od financijske imovine (kamate na oročena sredstva i zatezne kamate) i prihodi od nefinancijske imovine (koncesije, koncesijska odobrenja, zakup poslovnog prostora, najam stambenog prostora, pravo građenja, spomenička renta, naknada za prekomjerno opterećenje nerazvrstanih cesta, legalizacija objekata).

d) Prihodi od pomoći uključuju prihode od pomoći međunarodnih institucija i tijela EU, pomoći iz drugih proračuna (sufinanciranje rada JVP, Dječjeg vrtića, Knjižnice od strane drugih općina, pomoći iz županijskog proračuna za kapitalna ulaganja, pomoći PGŽ, Fond za zaštitu okoliša, Ministarstva i dr), pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije (ovise o visini ostvarenog dijela prihoda od poreza na dohodak za decentralizirane funkcije te Uredbe Vlade RH o rasporedu sredstava za decentralizirane funkcije odnosno iznos određen za financiranje minimalnih standarda osnovnoškolskog obrazovanja i vatrogastva) te pomoći proračunskim korisnicima iz nenadležnog proračuna (obuhvaćaju sredstva općina, gradova i ministarstava namijenjenih programima i projektima gradskih proračunskih korisnika).

e) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga i donacija sastoje se iz prihoda od pruženih usluga (prihodi koje ostvaruje Grad na ime zaračunavanja režijskih troškova korisnicima kao i prihodi od usluga koje ostvaruju proračunski korisnici), prihodi od tekućih donacija obuhvaćaju donacije pravnih ili fizičkih osoba za provedbu određenih programa/projekata Grada ili proračunskih korisnika te prihodi od kapitalnih donacija koji obuhvaćaju donacije za realizaciju kapitalnih projekata dobivene iz drugih institucija, pravnih ili fizičkih osoba izvan opće države (izvan proračuna).

f) Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda obuhvaćaju uglavnom prihode koje se ostvare naplatom kazni te upravnih mjera radi povrede odredbi zakona ili gradskih odluka koje provodi komunalno i prometno redarstvo Grada.

Prihodi poslovanja za 2023.godinu planirani su kako slijedi:

Iz prikazanog je razvidno da unutar prihoda poslovanja najveći udio čine prihodi od poreza (35%), unutar kojih 71% čine prihodi od poreza na dohodak. Značajan udio u prihodima poslovanja čine i prihodi po posebnim namjenama (29%), unutar kojih prihodi od komunalnog doprinosa čine udio od 38%, a prihodi od komunalne naknade 30%. Također značajan je i udio prihoda od pomoći (23%). Ove tri vrste prihoda zajedno čine 87% ukupnih prihoda poslovanja.

Planirani prihodi od poslovanja u 2023.g. iznose 24.163.867 EUR, veći su u odnosu na 2022.g. (+3,5%, +810 tisuća EUR), kao rezultat značajnog povećanja prihoda od pomoći (+1 milijun 530 tisuća EUR), što se većim dijelom odnosi na pomoći iz EU i nacionalnih fondova (u planu je prijava nekoliko projekata na natječajne fondove). Ostale vrste prihoda poslovanja planiraju se u nižem iznosu u odnosu na proračun 2022.g.

Prihodi od poreza u 2023. planirani su u iznosu 8.493.935 EUR što je za -2,5% niže u odnosu na 2022.g. (u 2022.g. planirani u iznosu 8.707.943 EUR). Unutar ove skupine, prihodi od poreza na dohodak planirani su u iznosu 5.985.474 EUR, što je za +12,7% više nego u 2022.g. Ovo povećanje temelji se na analizi izvršenja poreza na dohodak u dosadašnjem dijelu godine i procjene ostvarenja do kraja 2022.g. Planirano je temeljem projekcije koja uključuje inflaciju, rast osobnih primanja, rast osobne potrošnje, turističkih usluga što sve indirektno utječe na ostvarenu masu plaća, a time i na visinu poreza na dohodak. U idućim godinama (2024.g. i 2025.g.) planiran je rast u visini od 4-5%. Prihod od poreza na promet nekretnina u 2023.g. planiran je u iznosu 1.990.842 EUR, što je za -31,8% niže u odnosu na Proračun 2022.g. Razlog tome je što su ovi prihodi u 2022.g. značajno iznad prosječne realizacije u zadnjih nekoliko godina (planirani iznos se ostvaruje), te smo stoga oprezno planirali ove prihode u 2023.g. Porez na potrošnju planiran je u iznosu 225.629 EUR, što je za +20,6% više nego u 2022.g. U nominalnom iznosu se porez ne povećava u značajnom iznosu (+38 tisuća EUR), a povećanje je planirano temeljem dosadašnje realizacije u 2022.g. te planiranim boljim turističkim rezultatima u 2023.g.

Prihodi od pomoći u 2023.g. planirani su u iznosu od 5.600.540 EUR u 2023.g. što je za +37,6% više u odnosu na 2022.g. Najveći udio se odnosi na pomoći proračunskim korisnicima iz drugih proračuna u iznosu 2.210.830 EUR što predstavlja povećanje za +8,9% (pomoći iz Državnog proračuna za OŠ, pomoć iz Proračuna drugih JLS-a za Gradsku knjižnicu i Dječji vrtić – povećanje pomoći uslijed povećanja rashoda poslovanja proračunskih korisnika). Nadalje, ovi prihodi uključuju i pomoći od EU fondova u iznosu 1.948.214 EUR, što predstavlja povećanje za +93,7% u odnosu na 2022.g. Pomoći iz EU fondova se odnose na sljedeće: **(A)** projekti koji su tijekom ili su odobrena sredstva – Opatijski kutak za inkluziju 43 tisuće EUR, Interpretacijski centar Škver Ika 54 tisuće EUR, projekt Pokrenimo kotačić u zajednici 3 tisuće EUR, projekt Pomoćnici u nastavi 43 tisuće EUR, uređenje vrtića u Poljanama 226 tisuća EUR; **(B)** projekti koji će se prijaviti na natječajne koje očekujemo u 2023.g. - izgradnja vatrogasnog doma 465 tisuća EUR, nadogradnja osnovne škole 398 tisuća EUR, nastavak uređenja Vile Angiolina 212 tisuća EUR, III faza uređenja MOHO centra 152 tisuće EUR, uređenje igrališta u Pobrима 62 tisuće EUR; **(C)** pomoći za projekte koji su djelomično ili potpuno realizirani u 2022.g., a naplatu očekujemo u 2023.g. u iznosu 290 tisuća EUR (Grad je osigurao predfinanciranje projekata iz vlastitih izvora, sukladno Zakonu o proračunu). Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije školstva i vatrogastva planirane su u iznosu 278.718 EUR što je na istoj razini kao i u 2022.g. Pomoći iz drugih Proračuna planirane su u iznosu 764.610 EUR što predstavlja povećanje za 6,9% (sufinanciranje poslovanja JVPa- od strane drugih osnivača i sufinanciranje investicije uređenja plaže Tomaševac od strane Ministarstva turizma); u 2022.g. ove su pomoći obuhvaćale, pored sufinanciranja poslovanja JVP-a, i pomoć Ministarstva regionalnog razvoja za izgradnju vrtića u Veprincu te pomoć Ministarstva kulture u nabavi kinoprojektora. Pomoći od izvanproračunskih korisnika planirane su u iznosu 398.168 EUR što predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2022.g. (deset puta veći iznos); odnose se u potpunosti na sufinanciranje HAC-a za investiciju izgradnje dijela 3. ceste; u 2022.g. ovi su se prihodi odnosili na pomoći Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (nabava vozila, kompostera i posude za biootpad).

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u 2023.g. planirani su u iznosu od 7.001.825 EUR što je za -1,5% niže u odnosu na 2022.g. Najveće smanjenje odnosi se na prihode od komunalnog doprinosa koji su planirani u iznosu 2 milijuna 681 tisuća EUR, što je za -25% niže nego u 2022.g. Razlog tome je što su ovi prihodi u 2022.g. ostvareni u značajnom iznosu, iznad prosječne realizacije u zadnjih nekoliko godina te smo stoga u 2023.g. planirali niži iznos. U slijedećim godinama očekujemo veće prihode od komunalnog doprinosa s obzirom na najavu većeg broja investicija koje se planiraju realizirati. Prihodi od komunalne naknade planirani su u iznosu od 2.123.565 EUR što predstavlja povećanje od 6,7% (sukladno procjeni realizacije u 2022.g. očekujemo povećanje ostvarenja ove vrste prihoda). Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi u 2023.g. planirani su u iznosu 344.416 EUR što je za +23% više nego u 2022.g.; ovi se prihodi gotovo u potpunosti odnose na turističku pristojbu za koju je planirano povećanje s obzirom na dosadašnju realizaciju te očekivanog većeg broja dolazaka turista u sljedećoj godini (u 2022.g. su turistički rezultati u ljetnoj sezoni bili dobri, ali ne i u predsezoni radi COVID-19 mjera). Prihodi po posebnim propisima planirani su u iznosu 1.852.844 EUR što predstavlja povećanje za +45% u odnosu na 2022.g.. Osnovni razlog je povećanje iznosa sufinanciranja od strane investitora, a odnosi se na investiciju izgradnje ceste u ul. A. Mihića u Opatiji (265 tisuća EUR) te izgradnju ceste u Ičićima (995 tisuća EUR). Ostatak prihoda se odnosi na sufinanciranje roditelja u plaćanju boravka djece u vrtiću, sufinanciranje marende u OŠ.

Prihodi od imovine u 2023.g. planirani su u iznosu 2.272.447 EUR što je za -7,8% niže u odnosu na 2022.g. Najveće smanjenje se odnosi na prihode od naknada za ceste koji su planirani u iznosu 132.723 EUR, što predstavlja značajno smanjenje u odnosu na 2022.g. (-50%). Razlog tome je što su u 2022. ovi prihodi ostvareni značajno iznad prosjeka u zadnjih nekoliko godina te su stoga u 2023.g. planirani na razini prosječnih veličina. Ostali prihodi su planirani na razini 2022.g., uz neznatna odstupanja. Najznačajniji prihodi od imovine su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine koji su planirani u iznosu 1.351.119 EUR (čine 61% udjela). Ostali prihodi su planirani u slijedećim iznosima:

prihodi od financijske imovine (kamate) 63.939 EUR, naknade za koncesije 384.896 EUR, naknada za korištenje nefinancijske imovine (spomenička renta) 335.788 EUR.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga te pruženih usluga i prihodi od donacija u 2023.g. planirani su u iznosu 718.141 EUR što je za -21,5% niže nego u 2022.g. Ovo smanjenje je rezultat smanjenja očekivanih prihoda s osnova donacija (-64 tisuće EUR) te smanjenja planiranih prihoda od pruženih usluga Festivala Opatije (-136 tisuće EUR). Festival Opatija je 2022.g. ostvario značajne vlastite prihode od prodaje ulaznica jer je ljetna sezona bila iznad očekivanja. Prilikom planiranja za iduću godinu prihodi su ipak opreznije planirani.

Prihodi od kazni i upravnih mjera u 2023.g. planirani su u iznosu 76.979 EUR, odnosno na istoj razini kao i 2022.g.; isti imaju učešće u ukupnim prihodima poslovanja od svega 0,3%, tako da je njihov utjecaj minimalan.

2.4.2. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Ova skupina prihoda obuhvaća prihode od prodaje zemljišta, stambenih ili poslovnih objekata, prijevoznih sredstava i drugih oblika nefinancijske imovine. **Planirani prihod od prodaje nefinancijske imovine u 2023.g. iznosi 3.318.070 EUR**, što je značajno više u odnosu na 2022.g. (povećanje za +150%, odnosno +1 milijun 990 tisuća EUR). Plan za 2023.g. je na razini inicijalnog plana za 2022.g. (3 milijuna 118 tisuća EUR), ali je plan značajno smanjen u dvjema izmjenama Proračuna za 2022.g.

Bitno je naglasiti da se planira prodaja imovine koja nije vezana uz funkcioniranje Grada i zadovoljavanje drugih javnih potreba. Planira se prodaja građevinskih zemljišta koja prostornim planom nisu namijenjena za javnu namjenu.

U 2023.g. planira se prodaja sljedećih nekretnina:

k.č. 168/4 – šuma od 1 111 m², upisana u zk ul. 868, Ko Volosko, k.č. 379- šuma od 1 557 m², upisana u zk ul. 2200, Ko Volosko, k.č. 513/1 – pašnjak od 684 m², upisan u zk uložak 684, Ko Opić, k.č.1027- šuma od 2350 m², k.o. Volosko (Pavlovac), k.č. 23/1-pašnjak od 24.673 m², k.o. Volosko (planirana prodaja dijela navedenog zemljišta za koji je prema UPU Opatija planirana izgradnja benzinske postaje), k.č. 920- put, šuma, pašnjak, put, pašnjak od 6 525 m², upisan u zk uložak 91, Ko Ika - Opić, cca 2/3 površine je u zoni stambene namjene a cca 1/3 je u zoni društvene namjene, dio k.č. 176/2, k.o. Volosko površine 135 m², dio k.č. 176/3, k.o. Volosko površine 591 m², k.č. 1138/1-, k.o. Opatija-Stubište Baredi, deponij, šuma od 2563 m², k.č. 844/1- pašnjak od 1163 m², k.o. Ičići, 2/3 dijela k.č. 1140- Stubište Baredi, šuma od 1693 m², k.o. Opatija, k.č. 718- vrt od 761 m², k.o. Ika - Opić.

Pored ovih nekretnina planirana je i prodaja drugih nekretnina, nakon izrade elaborata procjene te iskaza interesa.

Planirani iznos prihoda temelji se na okvirnim ili izrađenim procjenama vrijednosti nekretnina za koje se planira prodaja ili iskaze interes, a radi se o nekretninama koje ne služe redovnom funkcioniranju Grada.

2.4.3. Primici od financijske imovine i zaduživanja

Planom Proračuna za 2023.g., odnosno projekcijama za 2024.g. i 2025.g. planirana su sljedeća kreditna zaduženja za kapitalna ulaganja:

KREDITI						
						iznosi u EUR-ima
namjena	Ukupan iznos investicije	Ukupan iznos kredita	korištenje kredita			napomena
			2023.g.	2024.g.	2025.	
izgradnja vatrogasnog doma - nositelj kredita JVP	7.697.923	1.154.688	199.084	955.604	0	početak otplate u 2025.g., u otplati učestvuju 4 JLS
nadogradnja OŠ Opatija	2.654.456	1.061.783	265.446	796.337		početak otplate u 2025.g.
izgradnja dijela 3. ceste	1.327.228	929.059	929.059			početak otplate u 2025.g.
rekonstrukcija nogometnog igrališta	4.910.744	4.910.744		2.455.372	2.455.372	početak otplate u 2026.g.
Ukupno korištenje po godinama			1.393.589	4.207.313	2.455.372	

Za investiciju izgradnje vatrogasnog doma i nadogradnje osnovne škole planirano je djelomično financiranje iz kredita (15% za vatrogasni dom, odnosno 40% za školu), a ostatak iz EU pomoći.

Za investiciju izgradnje dijela 3. ceste planirano je djelomično financiranje iz kredita (70%), a ostatak iz sufinanciranja investicije od strane HAC-a.

Početak otplate kredita planiran je nakon završetaka planiranih investicija, ali je potrebno istaknuti da se radi o projekciji na postojećim spoznajama tako da je moguće da za iste namjene u konačnici budu prihvaćeni drugačiji modeli financiranja.

U Proračunu 2023.g. i projekcijama 2024.g. i 2025.g. iskazani su troškovi s osnove kamata po kreditima, kao i otplata glavnice svih kredita osim kredita za rekonstrukciju nogometnog igrališta (početak otplate u 2026.g.).

2.4.3. Prihodi proračunskih korisnika

Potrebno je naglasiti da se dio rashoda za provedbu programa, aktivnosti i projekata kod proračunskih korisnika financira iz njihovih vlastitih prihoda koji obuhvaćaju prihode od pruženih usluga, sufinanciranje cijene (vrtić, marenda, članarina) i donacije.

Prema financijskim planovima proračunskih korisnika u 2023. godini proračunski korisnici planirali su sljedeće:

VRSTA PRIHODA	PRORAČUNSKI KORISNIK					
	DV Opatija	Osnovna škola	Knjižnica	JVP	Festival Opatija	ukupno
Sufinanciranje cijene od strane korisnika (cijena vrtića, marenda, produženi boravak...)	283.747	230.907	16.271	0	0	530.925
PRIHODI OD POMOĆI (prihodi iz drugih nenadležnih proračuna)	548.967	1.475.408	186.455	585.434	0	2.796.264
Donacije	0	0	0	0	23.492	23.492

u EUR

Pomoći EU/zaduživanje	0	43.441	0	663.614	0	707.055
Vlastiti prihodi (pružanje usluga, prihodi od prodaje imovine)	33.814	3.891	0	4.247	366.243	408.195
Ukupno prihodi PK bez gradskih prihoda	866.528	1.753.647	202.726	1.253.295	389.735	4.465.931
Udio Grada Opatije u financiranju PK	1.734.139*	695.157	256.624	776.037	1.403.080	4.865.037
Ukupno financijski plan PK	2.600.667	2.448.804	459.350	2.029.332	1.792.815	9.330.968
Udio Grada Opatije u financiranju PK	67%	28%	56%	38%	78%	52%
Udio vlastitih i namjenskih prihoda u ukupnom financijskom planu	33%	72%	44%	62%	22%	48%
Udio vlastitih prihoda u ukupnom planu	1%	0%	0%	0%	20%	4%

*napomena: Grad Opatija sudjeluje u financiranju rada Dječjeg vrtića Opatija s iznosom od **1.734.139 EUR**, od čega se iznos od 152.631 EUR odnosi na financiranje besplatnog boravka drugog i svakog sljedećeg djeteta iz obitelji

2.5. Raspoloživa sredstva iz prethodnih godina

Raspoloživa sredstva iz prethodnih godina planirana u Proračunu 2023.g. iznose 842.790 EUR. Navedeni iznos se odnosi na planirani višak prihoda iz prethodne godine (2022.g.), a sastoji se od viška općih prihoda Grada Opatije, i to:

- viška prihoda od poreza na promet nekretnina
- viška prihoda od poreza na dohodak
- viška prihoda od poreza na potrošnju

Višak prihoda planiran je na bazi dosadašnjih ostvarenja navedenih vrsta prihoda i projiciranom realizacijom do kraja 2022.g.

Konačni višak prihoda utvrdit će se po Godišnjem obračunu Proračuna za 2022.g., te će se razlike u odnosu na planirani višak utvrditi i rasporediti temeljem Odluke o raspodjeli rezultata poslovanja za 2022. godinu.

Raspoloživa sredstva iz prethodnih godina planirana u Proračunu 2022.g. iznose EUR 3.093.017 EUR (23.304.336 HRK), a ista se sastoje se od:

- viška prihoda nad rashodima ostvarenim u 2021.g. u iznosu 29.304.336 HRK (3.889.354 EUR) - višak se prenosi u 2022.g.
- manjka prihoda iz 2019.g. u iznosu od 6.000.000 HRK (796.337 EUR) kuna koje je potrebno pokriti u 2022.g. (temeljem Odluke o raspodjeli rezultata iz 2019.g. i sukcesivnom pokriću manjka u periodu 2020.-2022.)

Obrazloženje manjka prihoda iz 2019.g.

Grad Opatija je 2019.g. ostvario manjak prihoda u iznosu 18.459.330 HRK. Na sjednici Gradskog vijeća 24.06.2020. donesena je Odluka o raspodjeli rezultata poslovanja po Godišnjem obračunu Proračuna za 2019.godinu i sukcesivnom pokriću manjka u ukupnom iznosu 18.469.330 HRK kroz period od tri naredne godine (2020.-2022.g.), na način sa se dio manjka u iznosu 6.469.330 HRK pokriva Proračunom 2020.g., a preostali iznos od 12.000.00 HRK kroz 2 naredne godine (2021.g. i 2022.g.) u

jednakim iznosima. Najveći dio manjka (81% odnosno 14.956.529 HRK) rezultat je neostvarenih prihoda od prodaje imovine, te je stoga taj dio manjka trebalo podmiriti iz prihoda od prodaje imovine. Manjak je u cijelosti pokriven sukladno donesenoj Odluci. Zadnji dio manjka pokriven je u 2022.g., budući da je u proteklom periodu 2022.g. ostvaren dovoljan iznos prihoda od prodaje imovine za pokriće manjka. Slijedom navedenog u Proračunu 2023.g. i nadalje nije potrebno osiguravati sredstva za pokriće manjka iz prethodnih godina.

u HRK

Opis manjka/ viška po godinama	Rezultat poslovanja iznos	Prijenos rezultata poslovanja iz prethodnih u naredne godine		
		Proračun 2020.	Proračun 2021.	Proračun 2022.
Sukcesivno pokriće manjka ostvarenog u 2019.g.	-18.469.330	-6.469.330	-6.000.000	-6.000.000
Višak prihoda ostvaren u 2021.g. (prijenos u 2022.)	+29.304.336			+29.304.336
Ukupno raspoloživa sredstva u 2022.g. iz prethodnih godina				+23.304.336

2.6. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci Proračuna prema ekonomskoj klasifikaciji obuhvaćaju rashode poslovanja, rashode za nabavu nefinancijske imovine te prihode od prodaje nefinancijske imovine te izdatke za financijsku imovinu i otplatu zajmova, a isti su planirani kako slijedi:

RASHODI I IZDACI	2021. - IZVRŠENJE		2022.- temeljem II izmjena Proračuna		2023 - PRORAČUN	2024 - PROJEKCIJA	2025 - PROJEKCIJA	index 2023/ 2022	index 2024/ 2023	index 2025/ 2024
	HRK	EUR	HRK	EUR	EUR	EUR	EUR			
RASHODI POSLOVANJA	135.303.363	17.957.842	156.333.346	20.749.001	21.749.932	20.922.668	20.980.946	104,8	96,2	100,3
Rashodi za zaposlene	46.870.703	6.220.811	50.868.932	6.751.468	7.406.018	7.470.501	7.444.237	109,7	100,9	99,6
Materijalni rashodi	54.697.350	7.259.586	64.866.070	8.609.207	9.134.045	8.743.975	8.717.455	106,1	95,7	99,7
Financijski rashodi	615.965	81.753	763.530	101.338	95.745	160.754	261.270	94,5	167,9	162,5
Subvencije	8.116.454	1.077.239	7.867.500	1.044.197	988.787	988.787	988.787	94,7	100,0	100,0
Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	1.037.726	137.730	5.008.110	664.690	235.052	201.526	199.469	35,4	85,7	99,0
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i dr. naknade	5.494.386	729.230	7.396.350	981.664	1.007.527	1.007.527	1.007.527	102,6	100,0	100,0
Ostali rashodi - donacije, kapitalne pomoći, kazne, penali i nak. štete	18.470.779	2.451.494	19.562.854	2.596.437	2.882.758	2.349.598	2.362.201	111,0	81,5	100,5
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	14.389.723	1.909.844	62.915.376	8.350.305	7.579.904	13.232.524	9.245.068	90,8	174,6	69,9
Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	505.157	67.046	1.277.514	169.555	272.990	206.628	206.628	161,0	75,7	100,0
Rashodi za nabavu proizvedene imovine	11.311.606	1.501.308	58.675.325	7.787.554	6.850.480	13.025.896	9.038.440	88,0	190,1	69,4
Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	2.572.960	341.490	2.962.537	393.196	456.434	0	0	116,1	0,0	0,0
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	2.899.310	384.805	3.016.000	400.292	388.480	472.773	787.089	97,0	121,7	166,5
UKUPNI RASHODI I IZDACI	152.592.396	20.252.491	222.264.722	29.499.598	29.718.316	34.627.965	31.013.103	100,74	116,52	89,561

Ukupni rashodi i izdaci planiraju se u sljedećim iznosima:

- u 2023.g. 29.718.316 EUR
- u 2024.g. 34.627.965 EUR
- u 2025.g. 31.013.103 EUR

Rashodi i izdaci **Proračuna za 2023.godinu** ukupno su viši +0,7% (+218.718 EUR) u odnosu na Proračun 2022.g.

Uzimajući u obzir visinu planiranih sredstava po pojedinim vrstama rashoda u odnosu na ukupan Proračun za 2023.godinu, Rashodi poslovanja sudjeluju sa 73,2%, rashodi za nabavu nefinancijske imovine sa 25,5%, a ostatak od 1,3% otpada na izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova. Proračunom za 2024.g. i 2025.g. planirana su značajna investicijska ulaganja čime se udio rashoda za nabavu nefinancijske imovine u ukupnim rashodima i izdacima povećava na 38,2% u 2024.g., odnosno na 29,8% u 2025.g., uz istovremeno smanjenje udjela rashoda poslovanja.

2.6.1. Rashodi poslovanja

Rashodi poslovanja obuhvaćaju sljedeće vrste rashoda:

a) Rashodi za zaposlene čine Rashodi za plaće (sredstva za plaće djelatnika gradske uprave i svih gradskih ustanova-proračunskih korisnika), Doprinosi iz/na plaće, te ostali rashodi za zaposlene (rashodi za materijalna prava temeljem važećeg kolektivnog ugovora)

b) Materijalni rashodi obuhvaćaju rashode za usluge (planirana sredstva za održavanje komunalne infrastrukture, najam sportske dvorane, rashodi za tekuće i investiciono održavanje, zdravstvene i veterinarske usluge, usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge promidžbe i informiranja, intelektualne i osobne usluge, računalne i ostale usluge), naknade troškova zaposlenima (izdaci za službena putovanja, naknade za prijevoz za dolazak na posao i s posla, stručno usavršavanje zaposlenima i ostale naknade za potrebe stručnih službi Grada i proračunskih korisnika), Rashodi za materijal i energiju (troškovi za energiju, uredski materijal, sitni inventar i auto gume, službena i radna odjeća). Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (npr. izdaci sl. putovanja za osobe izvan radnog odnosa) te Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (troškovi suradnje sa drugim JLS u zemlji i inozemstvu, javna priznanja, troškovi Komisije za pitanje boraca...)

c) U okviru Financijskih rashoda planirane su obveze na ime kamata (kreditno zaduženje za kulturno turistički centar, izgradnju vatrogasnog doma, modernizaciju javne rasvjete, nadogradnju osnovne škole, rekonstrukciju nogometnog igrališta i izgradnje dijela 3. ceste) te rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa Grada i proračunskih korisnika

d) Rashodi za Subvencije obuhvaćaju Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru (subvencije za obavljanje javnog prijevoza putnika planirane na osnovi zaključenih ugovora sa Autotrolejom d.o.o. Rijeka i to za županijske i gradske linije) te Subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora (sredstva za poticanje razvoja poduzetništva i zapošljavanja)

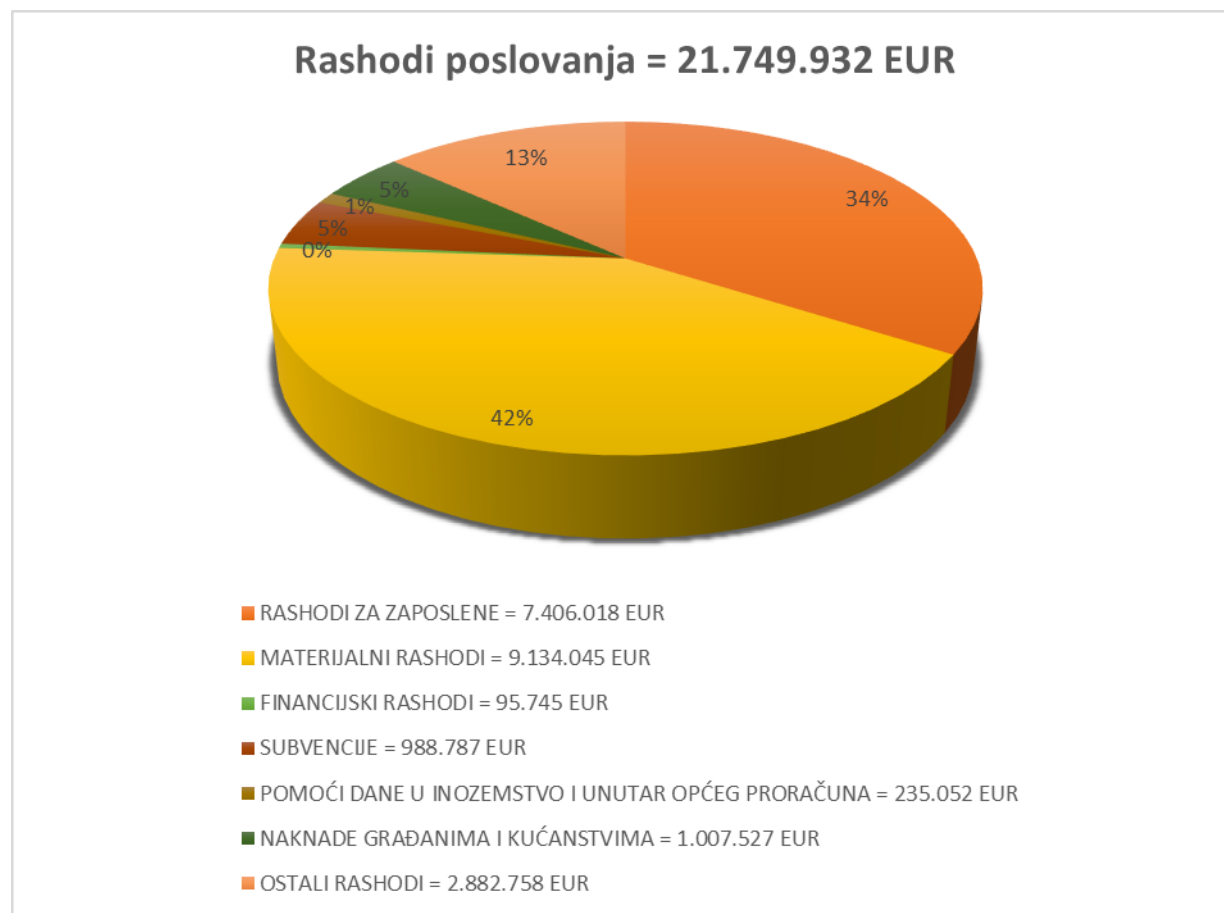
e) Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna čine tekuće pomoći unutar općeg proračuna i proračunskim korisnicima drugih proračuna (troškovi smještaja djece u drugim vrtićima, stipendija za Grad Vukovar i Grad Petrinju, sufinanciranje produženog boravka, marende i prijevoza opatijske djece koja pohađaju školu u Lovranu, sufinanciranje rada Hrvatskog muzeja turizma).

f) Naknade građanima i kućanstvima obuhvaćaju rashode na ime pomoći i naknada iz Socijalnog programa i zdravstvene zaštite.

g) Ostale rashode sačinjavaju: Kapitalne pomoći (sredstva za otplatu kredita gradskim trgovačkim društvima, sufinanciranje nabavke autobusa Autotroleja, sufinanciranje radova i izrade projektne dokumentacije za radove na lučkom području, sufinanciranje troškova upravljanja odlagalištem Osojnica) Tekuće donacije (sredstva za rad udruga i drugih pravnih i fizički osoba u okviru Programa Upravnog odjela za lokalni politički sustav i upravljanje imovinom, Programa osnovnoškolskog

obrazovanja, srednje školskog i ostalog obrazovanja, Kulture, Sporta, Tehničke kulture, Socijalnog programa i zdravstvene zaštite te Programa protupožarne zaštite). Kapitalne donacije obuhvaćaju donacije neprofitnim organizacijama te građanima i kućanstvima za kapitalna ulaganja, a Rashodi za penale, kazne i naknade šteta odnose se uglavnom na rezerviranja za obveze Grada po sudskim sporovima kao i za slučaj elementarnih nepogoda.

Rashodi poslovanja za 2023.godinu planirani su kako slijedi:

Planirani rashodi poslovanja u 2023.g. iznose 21.749.943 EUR, veći su za +4,8% u odnosu na 2022.g. Unutar ove skupine rashoda najveći udio imaju materijalni rashodi (42%) dok najmanji udio imaju financijski rashodi sa 0,4%.

Rashodi za zaposlene obuhvaćaju bruto plaće, doprinose na plaću i ostale rashodi za zaposlene u gradskoj upravi i kod proračunskih korisnika, a čine 24,9% rashoda poslovanja odnosno 19,4% Proračuna za 2023. godinu. Ovi rashodi planirani su u iznosu 5.760.213 EUR u 2023.g. i viši su za +9,7% u odnosu na Proračun 2022.g. Obzirom da su u tijeku pregovori sa sindikatima, očekuje se da će doći do porasta plaća te su stoga planirani veći rashodi. Kod OŠ Opatija također su planirani veći rashodi za zaposlenike, temeljem kolektivnih pregovora koji se vode za državne službenike (ovi rashodi se ne financiraju iz gradskih prihoda već iz Državnog proračuna). Isto tako, povećanje rashoda za zaposlene u idućoj godini rezultat je usklađivanja materijalnih prava zaposlenih sa izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak, odnosno povećanje iznosa neoporezivih primitaka.

Materijalni rashodi planirani su u iznosu 9.134.045 EUR u 2023.g. i viši su za +6% u odnosu na Proračun 2022.g. zbog porasta cijena na tržištu u gotovo svim djelatnostima. Najveći udio u materijalnim

rashodima odnosi se na rashode za usluge koje se planiraju u iznosu 6.973.009 EUR (udio 76%); ovi se rashodi povećavaju za +5,6%. U strukturi rashoda za usluge najveći se dio odnosi na usluge tekućeg i investicijskog održavanja koji se planiraju u iznosu 2.974.339 EUR (-2% u odnosu na 2022.g.), na zakupnine i najamnine u iznosu 1.015.229 EUR (+5% u odnosu na 2022.g.) za najam sportskih objekata za potrebe sportskih klubova i najam KTC Gervais, te na intelektualne i osobne usluge u iznosu 968.246 EUR (+55% u odnosu na 2022.g.; povećanje zbog toga što je u planu izrada idejnog projekta stanogradnje u iznosu 133 tisuće EUR, idejnog projekta garaže Volosko 53 tisuće EUR te ostalih idejnih projekata na gradskom zemljište 53 tisuće EUR). Značajan iznos materijalnih rashoda se odnosi na rashode za materijal i energiju (udio 14,7%) koji se planiraju u iznosu 1.343.727 EUR (povećanje za +3,3% u odnosu na 2022.g.). Ostale pozicije materijalnih rashoda zajedno čine udio manji od 10%, a odnose se na: naknade troškova zaposlenicima 266.424 EUR (povećanje za +13,6% u odnosu na 2022.g. zbog povećanja cijene prijevoza), naknade troškova osobama izvan radnog odnosa 4.679 EUR (na razini 2022.g.), ostali nespomenuti rashodi 546.206 EUR (povećanje za +16,9% u odnosu na 2022.g. za članarine i ostale troškove).

Financijski rashodi planirani su u iznosu od 95.745 EUR i neznatno su niži u odnosu na 2022.g. (-5,5%) temeljem planiranih nižih troškova za kamate po kreditima uslijed smanjenja glavnica po redovitim otplatama rata kredita. Ovi rashodi imaju neznatan utjecaj na Proračun, imaju udio od svega 0,4% u ukupnim rashodima poslovanja.

Rashodi za subvencije planirani su u iznosu 988.787 EUR u 2023.g., odnosno niže su za -5% u odnosu na Proračun 2022.g. Smanjenje subvencija se odnosi na javni prijevoz putnika (plan 597.253 EUR) odnosno subvencije prema Autotroleju gdje smo u 2022.g. osiguravali, osim redovne subvencije za 2022.g. i razliku subvencije za prethodne godine što je sukladno potpisanom ugovoru s prijevoznikom Autotrolej d.o.o. (razlike iz prethodnih godinama su sada potpuno podmirene). Sredstva za poticanje poduzetnika planirana su u iznosu 371.625 EUR (na razini 2022.g.).

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna planirane su u iznosu 235.052 EUR, što predstavlja značajno smanjenje od -65% u odnosu na Proračun 2022.g. i to u dijelu pomoći unutar općeg proračuna (smanjenje zbog toga što je u 2022.g. planirana pomoć Općini Matulji za sanaciju odlagališta Osojnica). Pomoći se najvećem dijelom obuhvaćaju financiranje redovne i programske djelatnosti HMT (povećanje pomoći za Projekt unapređenja posjetiteljskog sadržaja u iznosu od 39,8 tisuća EUR koji bi se realizirao u sklopu uređenja Vile Angioline), a dijelom na pomoći za sufinanciranje programa u OŠ Lovran (produženi boravak te nova sufinanciranja za marendu i prijevoz opatijske djece koja pohađaju OŠ Lovran), stipendije za djecu Vukovara, Petrinje, sufinanciranje rada turističke ambulante.

Naknade građanima i kućanstvima planirane su u iznosu 1.007.527 EUR, te su iste neznatno više u odnosu na 2022.g. (+2,7%). Povećanje se odnosi na Program stipendiranja (+28 tisuća EUR) zbog većeg broja učenika i studenata koji zadovoljavaju kriterije za dobivanje stipendije u 2023.g. U Proračunu 2023.g. planirali smo sredstva i za novi program „Pomoć u učenju za maturante“ u iznosu 3.982 EUR. U programu javnih potreba u socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti zadržana su sva prava i oblici pomoći. Novom Odlukom o socijalnoj skrbi o kojoj bi se trebalo odlučivati na idućoj sjednici Gradskog vijeća proširit će se socijalne mjere, uvesti novi oblici pomoći, povećati cenzusi temeljem čega može se očekivati da će se broj korisnika socijalnog programa povećati. Proračunom za 2023.g. nisu povećana ukupna sredstva za naknade građanima s osnove nove Odluke o socijalnoj skrbi budući da u ovom trenutku ne možemo procijeniti broj novih korisnika. Ukoliko bude potrebno osigurati ćemo dodatna sredstva izmjenama Proračuna 2023.g.

Ostali rashodi planirani su u iznosu 2.882.758 EUR u 2023.g., što je za +11% više nego u 2022.g. Najveće povećanje odnosi se na nove kapitalne pomoći u 2023.g., i to: (1) kapitalna pomoć TD Opatija 21 u iznosu od 254.446 EUR za izradu projektne dokumentacije za izgradnju bazena (napomena: izgradnja bazena je ranije bila planirana u Proračunu Grada Opatije, međutim s obzirom da se bazen

namjerava graditi u neposrednoj blizini dvorane, djelomično i na katastarskim česticama u vlasništvu TD Opatija 21, investitor će biti Opatija 21); (2) kapitalna pomoć TD Komunalac u iznosu od 106.178 EUR za troškove upravljanja odlagalištem Osojnica; (3) kapitalna pomoć ŽLU Opatija-Lovran-Mošćenička Draga u iznosu od 199.084 EUR (povećanje za 159 tisuća EUR) za izradu projekata za luke Ika, Opatija i Volosko. U dijelu kapitalnih pomoći ostaju pomoći koje su bile planirane i u Proračunu 2022.g., i to: (1) TD Opatija 21 d.o.o. u iznosu 319 tisuća EUR (za izgradnju sportske dvorane); (2) TD Komunalac u iznosu 98 tisuća EUR (za otplatu kredita za kupnju zemljišta u Jurdanima); (3) TD Parkovi u iznosu od 36 tisuća EUR (za otkup nekretnina u Amerikanskim vrtovima). Kapitalne donacije planiraju se u iznosu od 290.300 EUR, što je za -24,5% niže nego u 2022.g. Za program fasada i krovova planirane su manje donacije nego u 2022.g. (2023.g. – 133 tisuće EUR, u 2022. 289 tisuća EUR), iz razloga što su u planiranom iznosu u 2022. godinu uključena i prenesena sredstva iz prethodnih godina te procjenjujemo da će se ista prenijeti u Proračun 2023.g. što će biti dovoljno za realizaciju programa. U 2023.g. planiraju se kapitalne donacije za DVD Učka u iznosu od 21 tisuću EUR radi pokrića dijela troškova investicije u novi objekt. Pored toga uvodi se novi program Sufinanciranje ugradnje obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama u iznosu 50 tisuća EUR. U okviru tekućih donacija povećana su sredstva za redovan rad sportskih klubova u iznosu od 19,9 tisuća EUR. Sve ostale pozicije ostale su uglavnom razini 2022.g. kao npr. programi u društvenim djelatnostima (zdravi grad, obrazovanje, kultura, socijalna zaštita), poboljšanje uvjeta boravka turista, financiranje političkih stranaka, potpore ustanovama, organizacijama civilnog društva i udrugama od značaja za Grad, civilna zaštita i dr.

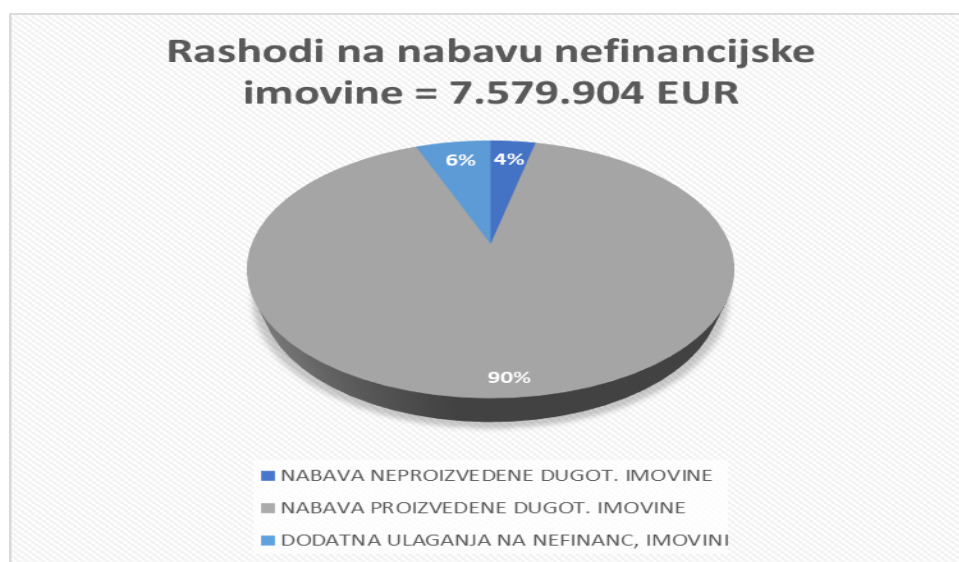
2.6.2. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine obuhvaćaju sljedeće vrste rashoda:

a) Rashodi za nabavku neproizvedene dugotrajne imovine obuhvaćaju sredstva za otkup zemljišta nužnih za rješavanje imovinsko pravnih pitanja.

b) Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine obuhvaćaju: rashode za nabavu građevinskih objekata (investicije predviđene Programom gradnje objekata komunalne infrastrukture kao i Programa kapitalnih ulaganja u imovinu Grada, Rashode za nabavu postrojenja i opreme (odnose se na planiranu nabavu namještaja, informatičke i druge opreme za potrebe rada gradskih službi i proračunskih korisnika), Rashodi za nabavu knjiga, umjetničkih dijela i ostalih izložbenih vrijednosti (nabava knjižne građe za potrebe knjižnice V.C.Emin i sl.), te Rashodi za nematerijalnu proizvedenu imovinu, (nabavka računalnih programa, troškove za izradu prostornih planova te projektne dokumentacije).

c) Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima odnose se na troškove kapitalnih ulaganja u postojeće zgrade ili prostore u vlasništvu Grada ili Proračunskih korisnika.

Planirani rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2023.g. iznose 7.579.904 EUR, niži su za - 9,2% u odnosu na 2022.g. Unutar ove skupine rashoda znatno najveći udio se odnosi na rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine.

Rashodi za nabavku neproizvedene dugotrajne imovine planiraju se u iznosu 272.990 EUR i veći su za +61% u odnosu na 2022.g.; obuhvaćaju sredstva za otkup zemljišta koji se u bitnom odnose na nekretnine koje je potrebno otkupiti radi izgradnje objekata komunalne infrastrukture, a za što se sredstva planiraju u sklopu investicija.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine čine najveći udio u ovim rashodima (6.850.480 EUR u 2023.g., u odnosu na 2022.g. niži su za 12%), a obuhvaćaju:

- a) rashode za nabavu građevinskih objekata 6.032.252 EUR tisuća - investicije predviđene Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu 3.739.465 EUR, Programom kapitalnih ulaganja u imovinu Grada u ukupnom iznosu 1.602.629 EUR, Programom razvojni projekti Grada u iznosu 305.264 EUR te izgradnja vatrogasnog doma u iznosu 663.614 EUR; od većih investicija izdvajamo: izgradnja dijela 3. ceste 1 milijun 327 tisuća EUR, izgradnja ceste u Ičićima 995 tisuća EUR, izgradnja ceste u ul. A. Mihića, Opatija (265 tisuća EUR), nadogradnja OŠ (664 tisuće EUR), izgradnja boćarije Poljane (415 tisuća EUR), obnova škole u Veprincu (159 tisuća EUR), nastavak uređenja Vile Angiolina (265 tisuća EUR)
Napomena: detaljan pregled investicija naveden je u obrazloženju Upravnog odjela za komunalni sustav, prostorno planiranje i zaštitu okoliša
- b) rashode za nabavu postrojenja i opreme 435.920 EUR (odnose se na planiranu nabavu namještaja, informatičke i druge opreme za potrebe rada gradskih službi i proračunskih korisnika); dio opreme nabavlja se u okviru projekata za koje je planirano sufinanciranje iz EU fondova, kao npr. MO-HO centar 180 tisuća EUR, dječji vrtić u Poljanama 66 tisuća EUR (navedeni su ukupni iznosi planiranih rashoda, bez obzira na učešće EU fondova)
- c) rashode za nabavu knjiga, umjetničkih dijela i ostalih izložbenih vrijednosti 62.592 EUR (nabava knjižne građe za potrebe knjižnice V.C.Emin i Osnovne škole R.K. Jeretov);
- d) rashode za nematerijalnu proizvedenu imovinu 319.716 EUR (obuhvaćaju prvenstveno troškove za izradu prostornih planova te projektne dokumentacije planirane za projekte i aktivnosti unutar UO za komunalni sustav, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, i to: prostorno-planska dokumentacija 107 tisuća EUR, dokumentacija za program energetske učinkovitosti i zaštitu okoliša 20 tisuća EUR, dokumentacija za Trg Slatina 66 tisuća EUR, dokumentacija za natječaj za garažu Tržnica 106 tisuća EUR; pored toga ova skupina rashoda obuhvaća ulaganja u računalne programe 16 tisuća EUR

Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima planirani su u iznosu 456.434 EUR u 2023.g., odnose se na troškove kapitalnih ulaganja u postojeće zgrade ili prostore u vlasništvu Grada ili Proračunskih korisnika. U odnosu na 2022.g. ovi rashodi su viši za 16%. Planirana su sljedeća ulaganja: nastavak ulaganja u MOHO centar 88 tisuća EUR, uređenje boćarije Opatija 40 tisuća EUR i uređenje dječjeg vrtića u Poljanama 325 tisuća EUR.

2.6.3. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u 2023. godini iznose 388.480 EUR (neznatno su niži nego u 2022.g.), obuhvaćaju sredstva za otplatu glavnice po kreditu za izgradnju centra „Gervais“ koja dopijeva na naplatu sukladno zaključenom ugovoru o kreditu i otplatu leasinga JVPa.

Projekcijom za 2024.g. i 2025.g. planirani izdaci obuhvaćaju, pored otplate glavnice navedenih kreditnih obveza, i otplatu glavnice kredita za modernizaciju javne rasvjete (kredit HBOR-a) za kojega je planirano korištenje u 2022.g. (kredit je odobren, rok korištenja je do 30.06.2023.g., u tijeku je javna nabava za izvođača radova; kredit neće biti iskorišten u 2022.g., već će se korištenje prenijeti u 2023.g.; početak otplate u 2024.g.). U 2025.g. planiran je početak otplate kredita za nadogradnju osnovne škole, kredita za izgradnju dijela 3. ceste te kredita za izgradnju vatrogasnog doma.

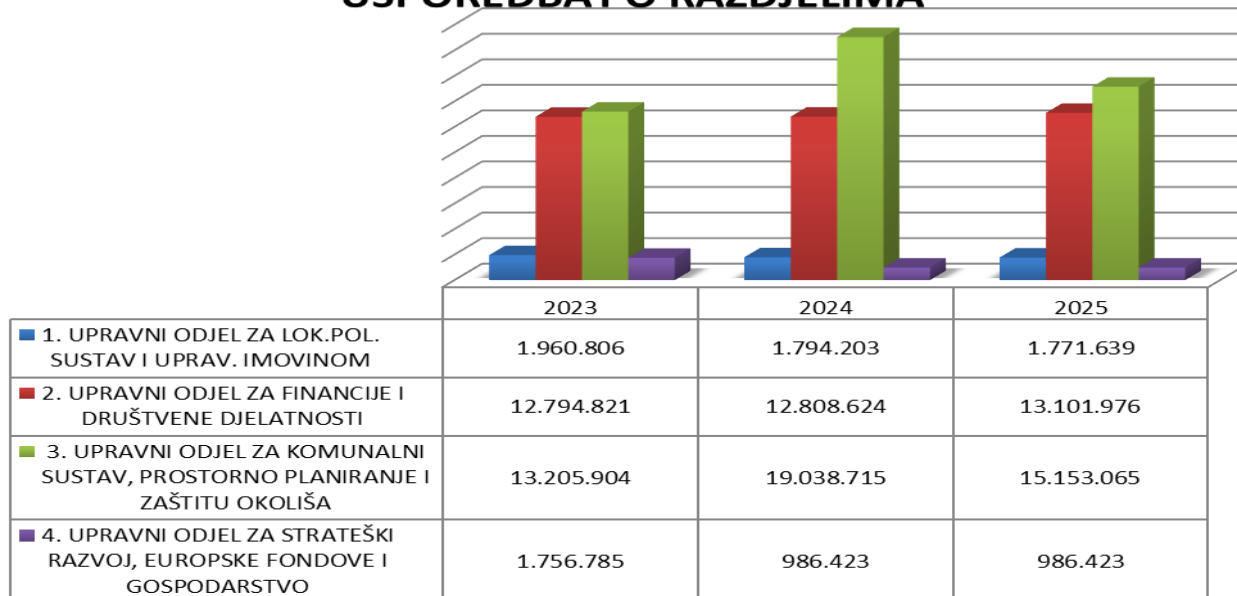
Za investiciju rekonstrukcije nogometnog igrališta koje se planira financirati putem kreditnog zaduženja izdaci za otplatu glavnice dospjet će na naplatu po dovršetku investicije (planirano vrijeme 2026.g.) odnosno protekom ovog proračunskog razdoblja.

2.6.4. Rashodi i izdaci po razdjelima i programima

Rashodi i izdaci Proračuna i proračunskih korisnika iskazani po vrstama, raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata na razini Razdjela – Upravnih odjela sadržani su u Posebnom dijelu Proračuna.

Usporedni podaci o planiranim sredstvima Proračuna na razini Razdjela za 2023., 2024. i 2025.godinu prikazani su u slijedećem grafikonu.

USPOREDBA PO RAZDJELIMA

Iz navedenih podataka vidljivo je da najveći dio Proračuna otpada na Upravni odjel za komunalni sustav, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, s time da je u 2024.g. Proračun značajno veći budući da se u toj godini planiraju značajne investicije (početak izgradnje nogometnog igrališta i nastavka izgradnje vatrogasnog doma).

Značajan dio Proračuna se odnosi i na Upravni odjel za financije i društvene djelatnosti koji je konstantan kroz period 2023.-2025.g. Upravni odjel za financije obuhvaća sredstava za javne potrebe prvenstveno u predškolskom odgoju i obrazovanju te socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti uključujući i financijske planove većine proračunskih korisnika kao i materijalne troškove i rashode za zaposlene u gradskoj upravi.

3. ZAKLJUČAK

Prijedlog Proračuna za 2023.godinu i Projekcije za 2024.-2025. i nadalje je je socijalan i razvojan te prati strateške ciljeve Grada Opatije. O tome govore značajna izdvajanja za javne potrebe. Proračun je i razvojan što se očituje u brojnim planiranim strateškim projektima čija će realizacija dijelom započeti 2023.g., a dio njih je planiran za naredne proračunske godine. Proračun je također usmjeren na korištenje sredstava EU i nacionalnih fondova, s posebnim naglaskom na one projekte koji će podići kvalitetu društvenog života svih građana Grada Opatije. Daljnjim ulaganjem u komunalnu infrastrukturu na cijelom području Grada Opatije stvaraju se uvjeti za podizanje kvalitete života lokalnog stanovništva, ali i doprinose daljnjem podizanju vrijednosti Opatije kao cjelogodišnje turističke destinacije.

Prioritet Grada Opatije je zadržavanje postignute razine standarda u području predškolskog odgoja, socijalne skrbi, školstva, kulture, sporta i komunalne infrastrukture. U svrhu nastavka pružanja javnih usluga zadovoljavajuće kvalitete, nastaviti će se s poduzimanjem svih mjera za pravodobno prikupljanje i ostvarenje proračunskih prihoda, uz maksimalno poštivanje načela ekonomičnosti i učinkovitosti prilikom trošenja proračunskih sredstava.

GRADONAČELNIK
Fernando Kirigin, mag. oec., v.r.